

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยง
โคนม อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายเพิ่มศักดิ์ วิทยากรณ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุทธสุภา	กรรมการ
อาจารย์ ดร.วรทัศน์ อินทร์คัมพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมกับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม และปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเกษตรกรของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 155 คน การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS)

ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม พบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้ความรู้ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การบริการของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม และเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ไปทำการส่งเสริมปศุสัตว์อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการจัดบันทึกบัญชีฟาร์มอยู่ในระดับปานกลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีการจัดบันทึกบัญชีฟาร์ม โดยให้เหตุผลว่ามีเวลาว่างในการจัดบันทึกบัญชีฟาร์มน้อย ถึงแม้จะเห็นว่าการจัดบันทึกบัญชีฟาร์มนั้นมีประโยชน์มาก ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีฟาร์ม และเปลี่ยนทัศนคติของเกษตรกรที่

คิดว่าการทำบัญชีฟาร์มเป็นการเสียเวลา โดยชี้ให้เกษตรกรเห็นประโยชน์ในการทำบัญชีฟาร์มว่า สามารถช่วยในการวางแผนการจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการจดบันทึกบัญชีฟาร์มแต่ละครั้งไม่ได้ใช้เวลามากแต่อย่างใด

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การได้รับข่าวสารทางด้านปศุสัตว์ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการได้รับข่าวสารทางด้านปศุสัตว์ ทำให้เกษตรกรทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี เกษตรกรจึงเกิดความต้องการในการจัดการผลผลิตของตนให้มีคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้นสื่อสารมวลชนควรเพิ่มช่วงเวลาของการเสนอข่าวด้านการเกษตร รวมทั้งเจ้าหน้าที่ควรเข้าไปให้ความรู้ด้านปศุสัตว์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรเกิดความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมเพิ่มมากขึ้น อันส่งผลให้ประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรสูงขึ้น

ปัญหาที่เกษตรกรประสบในการเลี้ยงโคนม คือ อาหารชั้นมีราคาแพง อัตราการผสมติดต่ำ ขาดแคลนแปลงหญ้า ขาดแหล่งน้ำใช้ และขาดแคลนเงินทุน ส่วนประเด็นที่เกษตรกรต้องการได้รับความช่วยเหลือ คือ ข้าราชการ อาหารชั้นที่มีราคาต่ำ พันธุ์โคที่ให้ผลผลิตสูง พื้นที่สำหรับปลูกหญ้า และราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ คือควรให้เจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความรู้ทางด้านปศุสัตว์หรือการเลี้ยงโคนมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการแนะนำให้เกษตรกรติดตามข่าวสารทางด้านปศุสัตว์จากสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ เนื่องจากการได้รับข่าวสารทางด้านปศุสัตว์ของเกษตรกร มีผลต่อความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ซึ่งจะทำให้เกษตรกรเกิดการยอมรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมทั้งภาครัฐและเอกชนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมปศุสัตว์ควรแนะนำให้เกษตรกรเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจดบันทึกบัญชีฟาร์ม ซึ่งเป็นผลดีต่อการวางแผนการจัดการฟาร์ม การเพิ่มผลผลิตของฟาร์ม และสามารถทำให้เกษตรกรแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที

Independent Study Title Dairy Farmers' Satisfaction with Dairy Production Extension,
San Kamphaeng District, Chiang Mai Province.

Author Mr. Permsak Wittayagone

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Asst. Prof. Katin Srimongkol	Chairman
Asst. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Member
Lecturer Dr. Wallratat Intaruccomporn	Member

Abstract

The objectives of this study were to investigate about the satisfaction of dairy farmers with dairy production extension, find out the relationship between personal background, socio-economic factors of farmers and dairy farmer's satisfaction and, problems and obstructs of dairy farmers in San Kamphaeng District, Chiang Mai.

Population studied were 155 dairy farmers of San Kamphaeng District, Chiang Mai. Data was collected by using questionnaires and analysed by Statistical Package for the Social Science (SPSS/PC)

The satisfaction level of dairy farmers with dairy production extension concerning extension agents and services provided by the government and private agencies was high. However, dairy farmer's satisfaction level with farm record was moderate. Most farmers did not keep farm record because they reasoned that they did not have time to do it eventhough they realised that it was very beneficial. The extension agents, therefor, should change their attitude about not keeping farm record. The farmers should be made clear that the farm record would help them plan farm management more efficiently and it would not take a lot of time to keep record.

From hypothesis testing, it was found that the stock information was significantly related to farmer's satisfaction with dairy production extension because the farmers had learned about the advancement of technology and hence they wanted their products to have higher quality. Therefore, mass communication should increase the news broadcasting time for the farmers. Moreover, there should be a regular visit by extension officers to encourage more satisfaction on dairy cow promotion.

Problems encountered by the farmers were expensive concentrate, low breeding rate, lack of pasture, water, and capital. The farmers need support on drugs, low price of concentrate, quality breeds, pasture, and high price for fresh milk.

Recommendation for this research were regular visits by livestock officers to advise farmers on livestock continuously and to get access to various mass communication which would affect their satisfaction on dairy cow production so that they will easily accept advice from both government and private agencies. Moreover, the officers should advise the farmers about the importance of farm record which would help increase production and solve immediate problems.